

Viihtyisä asuinympäristö asukkaille

HYIVÖ:n asukaskyselyt ja vertailu asiantuntijoiden näkemyksiin

Jaana Halonen

17.11.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

HYVIÖ-asukaskysely

- Kerätty loppuvuodesta 2021
- Kohteena valikoidut lähiöt viidessä kaupungissa: Helsinki, Vantaa, Vaasa, Kuopio, Oulu
  - Keskusta-alueita Helsingistä ja Kuopiosta
- Valideja vastauksia lähiöistä n = 1537 (31%)
  - Keskusta-alueet ml. n = 2057 (34 %)
- Aineisto painotettu vastaamaan kohdepostinumerojen ikä- ja sukupuolijakaumia

HYVIÖ-asukaskysely

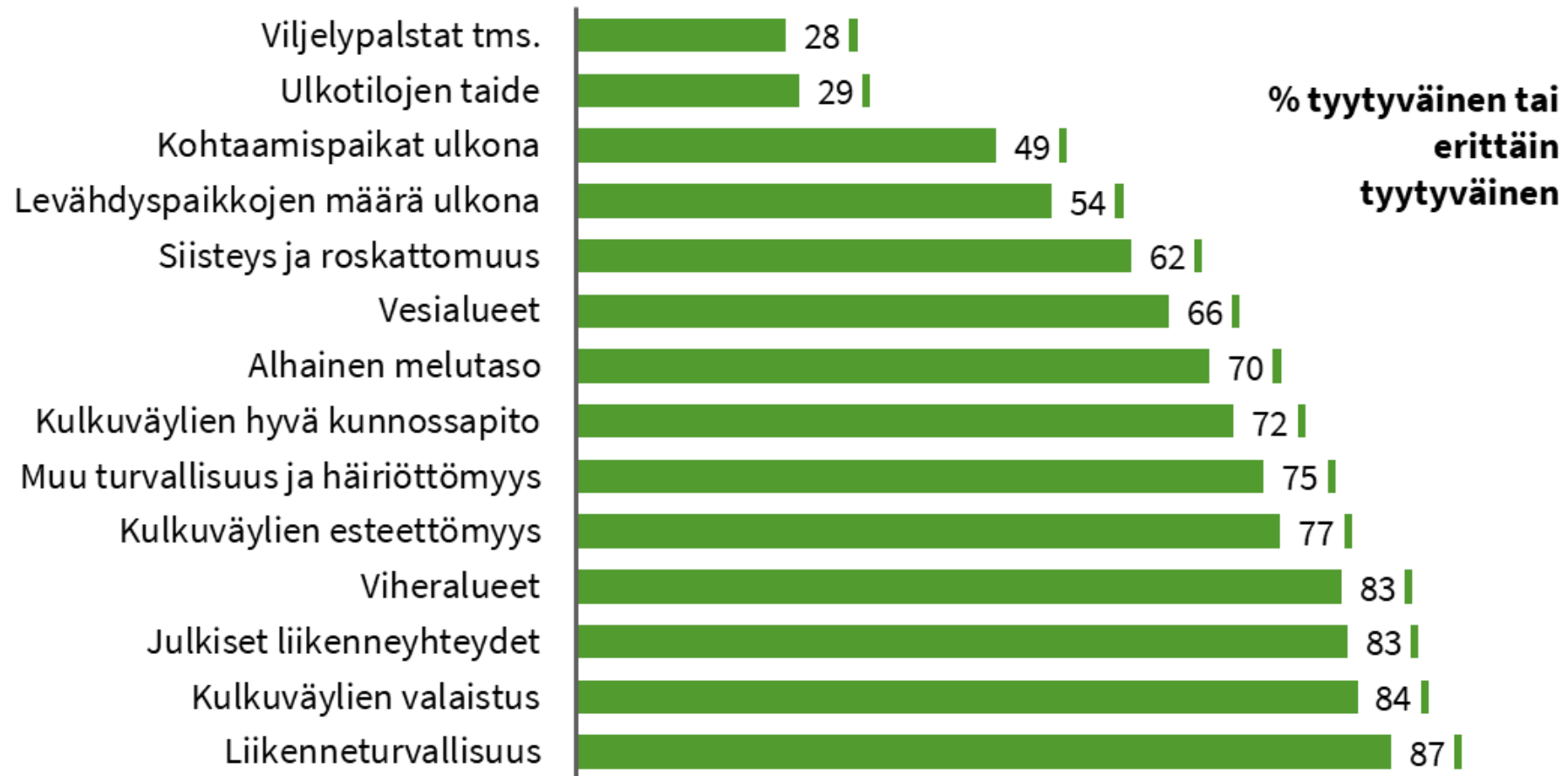
- Kerättiin tietoa asukkaiden
  - käsityksistä asuinalueen viihtyisyydestä
  - tyytyväisyydestä asuinalueen 14 ominaisuuteen, joita oli noussut asiantuntijatyöpajoista
  - käsityksistä häiriötekijöistä sekä
  - mielipiteistä vaikutusmahdollisuudesta asuinaluetta koskevaan päätöksentekoon

Täydentävä asukaskysely

- Täydentävän asukaskysely kolmessa tutkimuslähiössä huhtikesäkuussa 2022
- Kysely oli käännetty useille kielille
- Kussakin lähiössä tutkijat osallistuivat, tai järjestivät paikallisjärjestöjen kanssa 5–7 tilaisuutta, joissa he tapasivat
  - paikallisia asukkaita sekä
  - lähiöissä aikaa työnteon ja harrastusten parissa viettäviä henkilöitä

Tyytyväisyys asuinalueen ominaisuuksiin

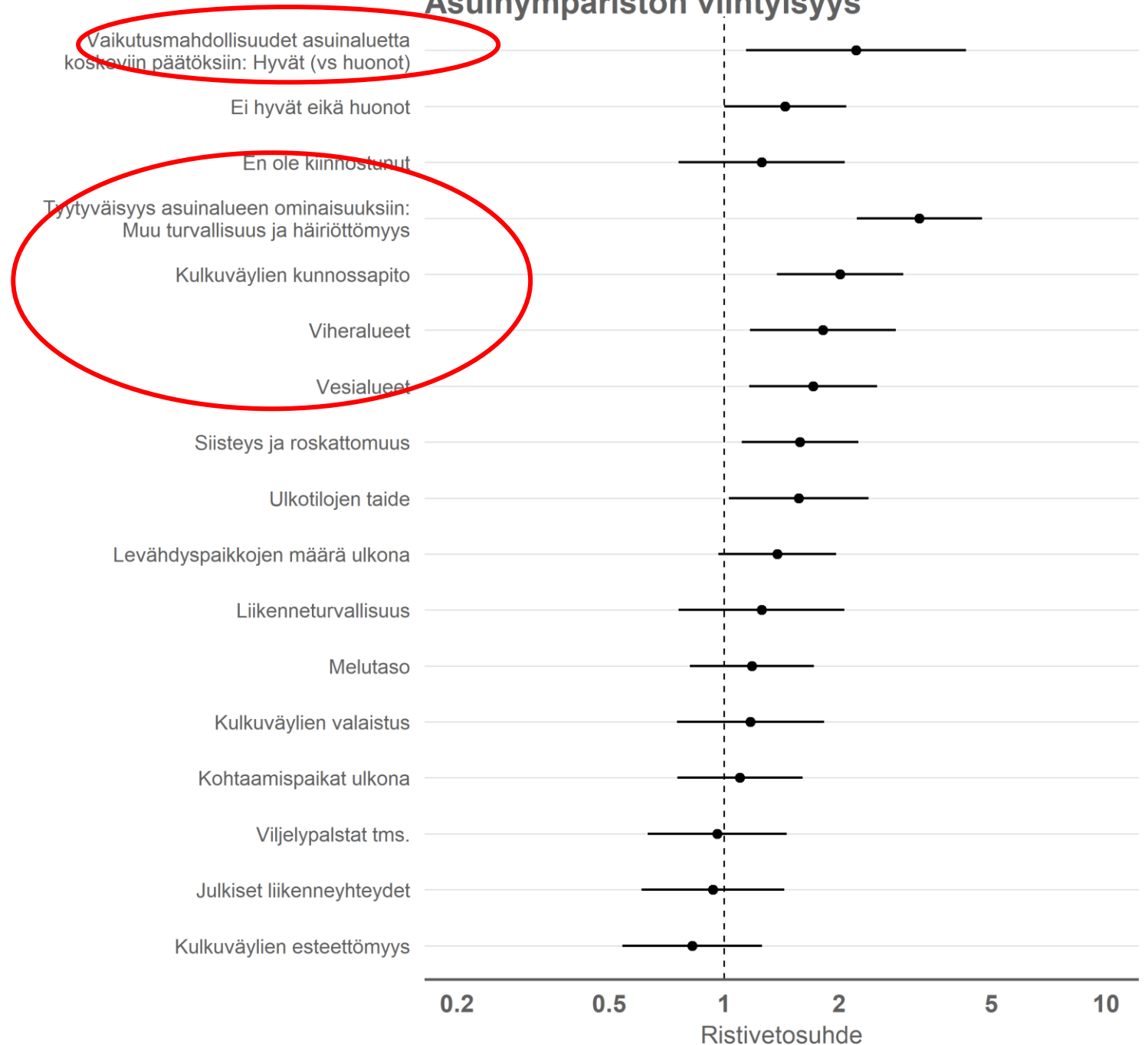
Lähde: THL, Hyviö-kysely

Viihtyisyys

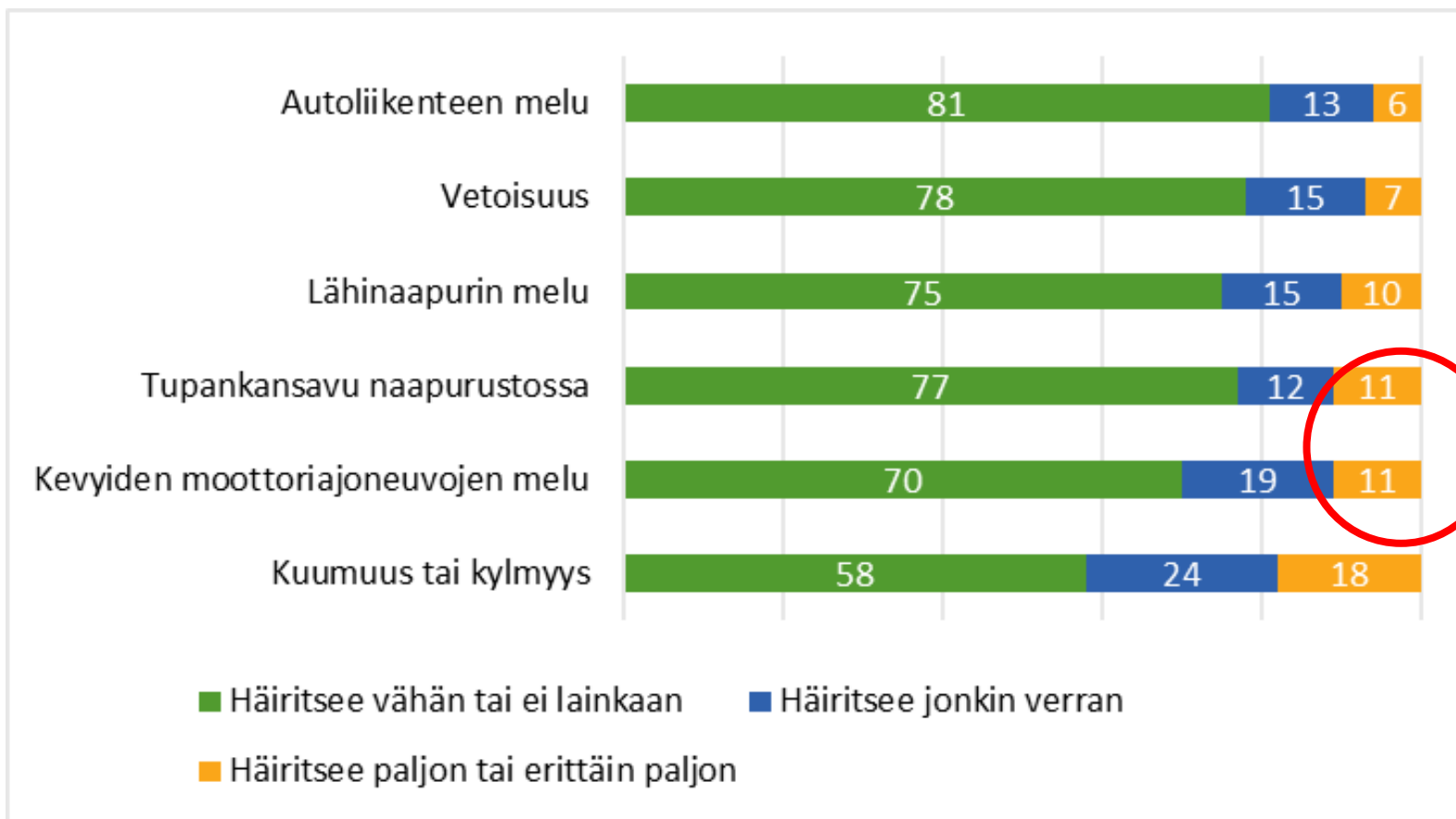
Päätöksentekoon osallistumisen ja häiriöttömyyden yhteys voimakas.

Vakioitu sosio-demografisilla, asumiseen liittyvillä sekä asuinympäristön paikkatiedoilla

Asuinympäristön viihtyisyys

Häiriöt ja epäviihtyisät paikat

Täydentävä kysely:

Epäviihtyisiä paikkoja **rauhattomat, meluisat ja epäsiistit** paikat keskeisillä sijainneilla, kuten asemaseuduilla.

Epäviihtyisyyttä lisäsivät **huonokuntoiset tai huonosti hoidetut rakennukset ja yleiset alueet.**

Asiantuntijoiden ja asukkaiden näkemykset

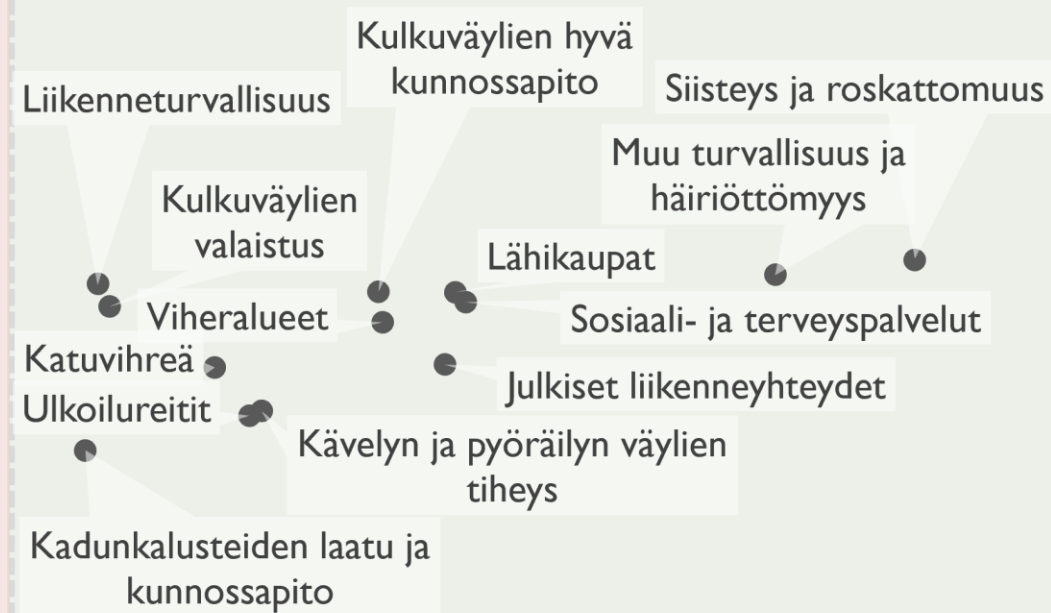
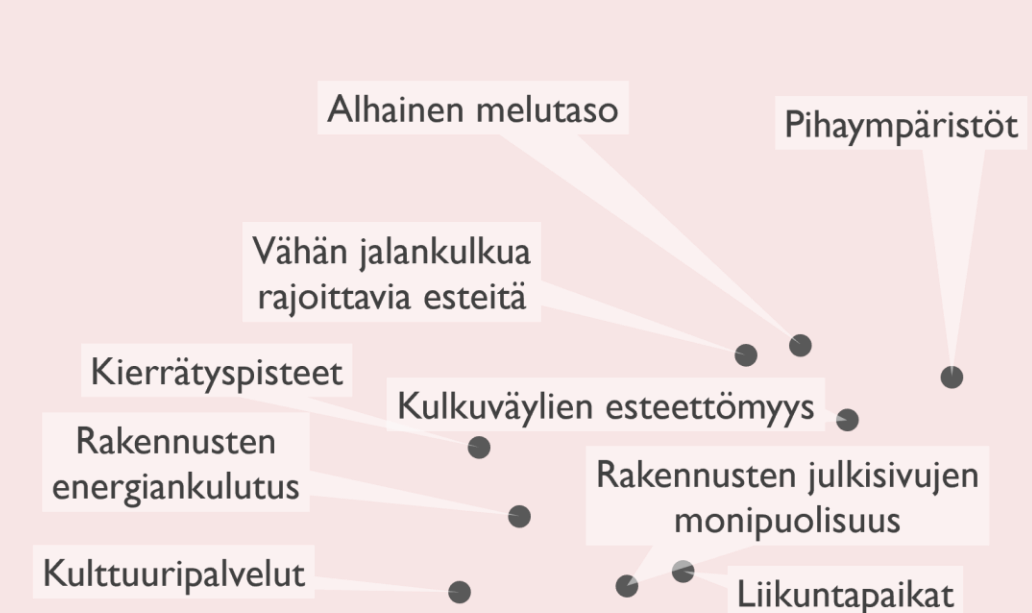
- Asiantuntijoiden näkemyksiä kerättiin karttapohjaiseen yhteiskehittämiseen perustuvalla StrateGIS-menetelmällä
- Asukaskyselyt yhdistettiin soveltuvin osin
  - 750 vastaajaa kolmen tutkimuslähiön alueelta
  - vastaajien keski-ikä oli 59 vuotta.
- Yhdistetyn aineisto avulla vertailtiin asiantuntijoiden ja asukkaiden näkemyksiä lähiöiden tärkeistä viihtyvyystekijöistä.

Tärkeitä asukkaille

Tärkeitä molemmille

Asukkaiden arvot ↑

Ei tärkeitä kummallekaan

Tärkeitä asiantuntijoille

Selvimmät yhtäläisyydet

- Siisteys ja roskattomuus
- Muu kuin liikenteeseen liittyvä turvallisuus ja häiriöttömyys
- Kulkuväylien kunnossapito
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä lähikauppojen saavutettavuus
- Viheralueet

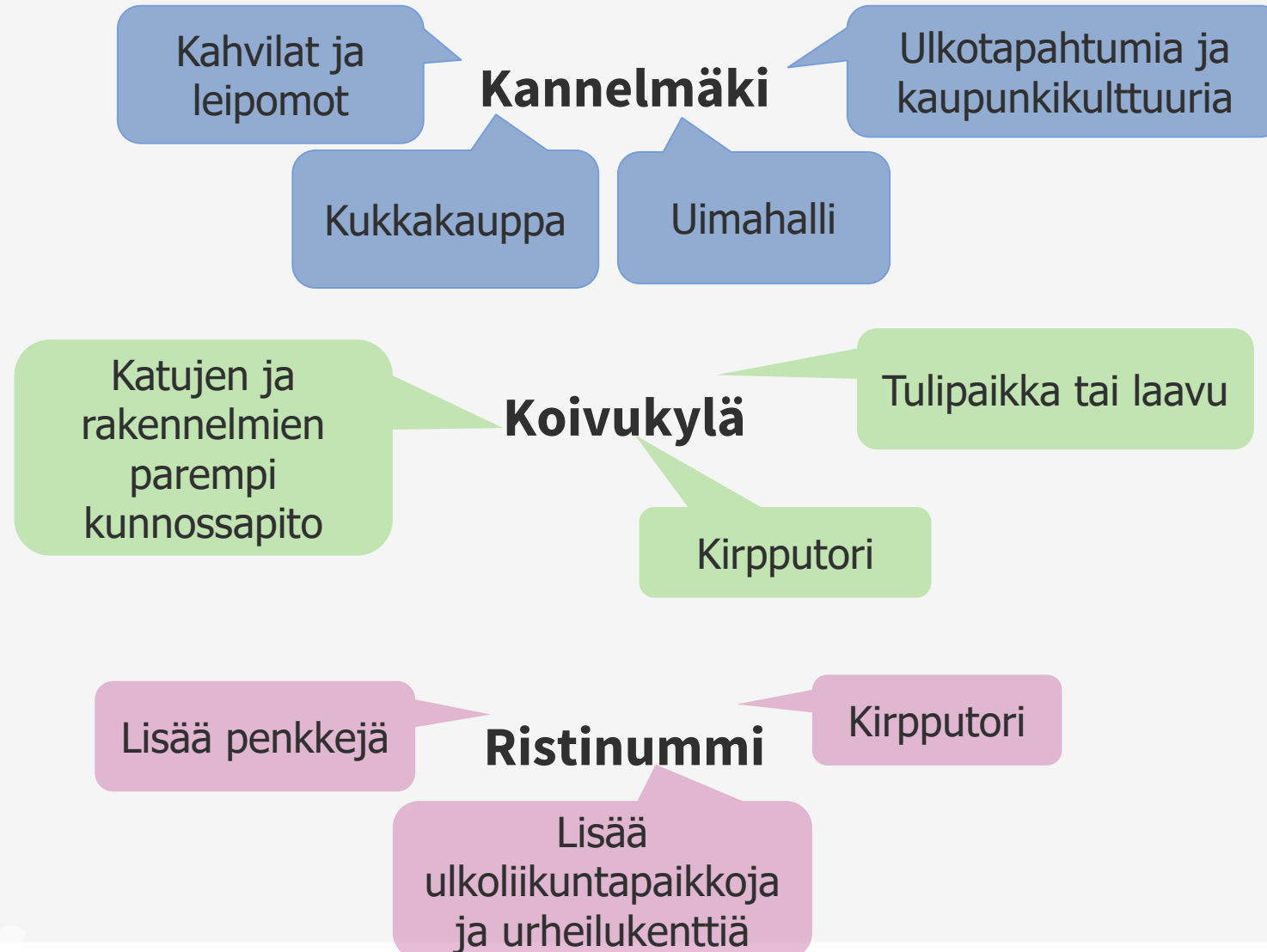
Viihtyvyystekijöiden top10

Sija	KAIKKI LÄHIÖT		KANNELMÄKI		KOIVUKYLÄ		RISTINUMMI	
	Asiantuntijat	Asukkaat	Asiantuntijat	Asukkaat	Asiantuntijat	Asukkaat	Asiantuntijat	Asukkaat
1	Siisteys ja roskattomuus	Siisteys ja roskattomuus	Muu turvallisuus ja häiriöttömyys	Julkiset liikenneyhteydet	Viheralueet	Muu turvallisuus ja häiriöttömyys	Talo- ja huoneistotyyppien monipuolisuus	Kulkuväylien hyvä kunnossapito
2	Muu turvallisuus ja häiriöttömyys	Muu turvallisuus ja häiriöttömyys	Siisteys ja roskattomuus	Siisteys ja roskattomuus	Monipuolinen asuntojen hallintamuotojakauma	Liikenne-turvallisuus	Julkiset liikenneyhteydet	Kulkuväylien valaistus
3	Huoneistotyyppien monipuolisuus	Liikenne-turvallisuus	Koulut	Lähikaupat	Sosiaali- ja terveystalvelut	Lähikaupat	Ulkoilureitit	Sosiaali- ja terveystalvelut
4	Talotyyppien monipuolisuus	Kulkuväylien hyvä kunnossapito	Vesialueet	Muu turvallisuus ja häiriöttömyys	Muu turvallisuus ja häiriöttömyys	Sosiaali- ja terveystalvelut	Lähikaupat	Liikenne-turvallisuus
5	Sosiaali- ja terveystalvelut	Lähikaupat	Katuvihreä	Vähän jalankulkua rajoittavia esteitä	Identiteetin kannalta merkittävät kohteet	Viheralueet	Monipuolinen asuntojen hallintamuotojakauma	Lähikaupat
6	Monipuolinen asuntojen hallintamuotojakauma	Sosiaali- ja terveystalvelut	Kulkuväylien valaistus	Alhainen melutaso	Julkiset liikenneyhteydet	Kulkuväylien valaistus	Kokoontumispaikat	Viheralueet
7	Lähikaupat	Kulkuväylien valaistus	Sisätilojen kokoontumispaikat	Viheralueet	Kävelyn ja pyöräilyn väylien tiheys ja saavutettavuus	Julkiset liikenneyhteydet	Kulkuväylien hyvä kunnossapito	Kävelyn ja pyöräilyn väylien tiheys
8	Julkiset liikenneyhteydet	Viheralueet	Sosiaali- ja terveystalvelut	Päiväkodit	Katutason aktiivisuus	Alhainen melutaso	Leikki puistot	Kulkuväylien esteettömyys
9	Viheralueet	Alhainen melutaso	Viheralueet	Kulkuväylien hyvä kunnossapito	Kadunkalusteiden laatu ja kunnossapito	Katuvihreä	Päiväkodit	Alhainen melutaso
10	Kulkuväylien hyvä kunnossapito	Vähän jalankulkua rajoittavia esteitä	Päiväkodit	Kulkuväylien valaistus	Päiväkodit	Kulkuväylien esteettömyys	Koulut	Kadunkalusteiden laatu ja kunnossapito

Suurimmat eroavaisuudet

- Asiantuntijat
  - Monipuolinen rakennus- ja asuntokanta (talo- ja huoneistotyypit ja hallintamuodot)
  - Sisätilojen kokoontumispaikat (kuten asukas- ja kerhotilat)
  - Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus
- Asukkaat
  - Liikenneturvallisuus
  - Alhainen melutaso
  - Kierrätyspisteiden saavutettavuus
  - Kulkuväylien esteettömyys
  - Pihaympäristöt

Puuttuvia viihtyvyystekijöitä, asukkailta:

Yhteenveto

Häiriötekijöistä useimmat eivät häirinneet suurinta osaa asukkaista ollenkaan tai vain vähän

Kuva: M Vorel | LibreShot

Mahdollisuus omaa asuinaluetta koskevaan päätöksentekoon selitti viihtyisyyttä

Turvallisuus, niin liikenneturvallisuus kuin muu turvallisuus, ja häiriöttömyys sekä viheralueet selittivät viihtyisyyttä

Asukkaat pitivät asuinalueitaan viihtyisinä

➤ THL ja SYKE kiittävät
HYVIÖ -hankkeen
asiantuntijatyöpajoihin
osallistuneita sekä
kyselyihin vastanneita!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment